

Neuropsykologisk rehabilitering til patienter med demenssygdom

Laila Øksnebjerg, neuropsykolog, neurologisk afdeling, Glostrup Hospital

Oplægget blev indledt med spørgsmålet: Hjernetræning – har det effekt? Hovedparten af salen mente, ved hjælp af voting pads, at hjernetræning har en effekt.

De interventionsmetoder, der blandt andet bruges ved rehabilitering indenfor demensområdet, er realitetsorientering, kognitiv stimulation, kognitiv træning samt neuropsykologisk rehabilitering.

Laila Øksnebjerg har gennemført et pilotprojekt ved Demens- og Hukommelsesklinikken på Glostrup Hospital omhandlende neuropsykologisk rehabilitering til patienter med demenssygdom eller MCI. 7 udvalgte patienter og deres pårørende deltog. 4 patienter havde AD, 1 FTD (semantisk demens) og 2 MCI. Formålet med projektet var, ved hjælp af erfaringsdannelse og metodeudvikling, at undersøge, om denne form for rehabilitering kan tilbydes til borgere med demens. Herunder om denne form for rehabilitering har nogen effekt, hvilke redskaber er det hensigtsmæssigt at bruge, samt at undersøge om metoden er særlig velegnet til nogle grupper af patienter og pårørende.

Neuropsykologisk rehabiliteringsmetode er et samarbejde mellem patienten, pårørende og de professionelle. Målet for denne metode er, at styrke patientens ressourcer i hverdagslivet. Dette gøres blandt andet ved at udforme et individuelt træningsforløb for at opfylde en målsætning for rehabiliteringen. For at opnå målsætningen trænes funktioner i den sygdomsramtes hverdag, med inddragelse af den pårørende, som en støttende ressource. Hvert rehabiliteringsforløb foregår over 8 uger. Forløbet startes med en indledende samtale, hvor målet med rehabiliteringen og forløbet bliver formuleret, på baggrund af patientens kognitive profil, samt patientens og de pårørendes mestringsressourcer. Herefter følger en målsamtale, hvor der bliver udarbejdet en detaljeret planlægning af forløbet, samt instruktioner i forhold til metoder og redskaber i rehabiliteringen. Ved den efterfølgende midtvejsamtale foretages en eventuel justering af målene for rehabiliteringen. Ved den endelige evaluering af forløbet, gennemføres en afsluttende samtale, som fokuserer på en evaluering af hele rehabiliteringsforløbet. Ved samme lejlighed foretages en perspektivering med henblik på en videreførelse af patientens udbytte af rehabiliteringsforløbet. Endvidere evalueres det endelige resultat af rehabiliteringsforløbet. Laila Øksnebjerg fortalte i den forbindelse, at patient og de pårørende generelt havde fået et positivt udbytte af forløbet.

Laila Øksnebjerg gennemgik en række konkrete træningsforløb og resultaterne af disse. Eksempelvis fortalte Laila Øksnebjerg om Søren og Sonja, samt de positive resultater rehabiliteringsforløbet havde givet for disse personer i deres hverdag. Laila Øksnebjerg forklarede endvidere, at det kun var 7 borgere og deres pårørende der deltog i pilotprojektet. Der er på nuværende tidspunkt ikke nok evidens til at kunne udtale sig mere generelt om at træningsforløbet virker for alle borgere med demenssygdomme.

Perspektiver for neuropsykiatrisk rehabilitering inden for demensområdet

Den neuropsykologiske rehabiliteringsmetode til patienter med demenssygdom rummer en række positive aspekter for patienten, herunder:

- Metoden imødekommer ønsker fra patienter og pårørende om et aktivt liv
- Metoden imødekommer problemstillinger vedrørende overførselsværdi af rehabilitering
- Der er en effekt af kombinationen med anden behandling som f.eks. medicin og fysisk træning

